

КЛЮЧОВІ НОВАЦІЇ В ОСВІТІ

НОВИЙ ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ»

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Новий рамковий Закон
“Про освіту” запроваджує

12-річне

**компетентнісне
навчання, починаючи
з 2018 року.** Діти, які
підуть у перший клас
1 вересня 2018 року,
навчатимуться 12 років.

Для всіх інших
школярів тривалість
навчання залишиться
незмінною – 11 років.

Збільшення років
навчання потрібне для
переходу від нинішньої
школи знань – до
школи, де навчають
використовувати ці
знання на практиці:
це і є **компетентнісний
підхід до навчання.**

ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ВИЗНАЧЕНІ ЗАКОНОМ:

вільне володіння
державною мовою

здатність спілкуватися рідною
(у разі відмінності від державної)
та іноземними – мовами

математична компетентність

компетентності у галузі природничих
наук, техніки і технологій

інноваційність

інформаційно-комунікаційна
компетентність

навчання впродовж життя

підприємливість
та фінансова грамотність

громадянські та соціальні
компетентності, пов'язані з ідеями
демократії, справедливості,
рівності, прав людини, добробутом
та здоровим способом життя,
усвідомленням рівних прав і
можливостей

культурна компетентність

екологічна компетентність

інші компетентності, передбачені
стандартом освіти

СПІЛЬНИМИ ДЛЯ ВСІХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ Є ТАКІ ВМІННЯ: читання з розумінням, уміння
висловлювати свою думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно
обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями,
оцінювати ризики, приймати рішення, вирішувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими.

НОВА СТРУКТУРА ШКОЛИ

Школа буде розділена на

- **початкову** (1–4 класи)

1

2

3

4

- **базову** (5–9)

5

6

7

8

9

- **профільну** (10–12 класи).

10

11

12

Профільна школа матиме два спрямування - академічне та професійне.

ЛІЦЕЇ АКАДЕМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

передбачають подальше навчання у закладах вищої освіти (ЗВО). Тому крім опанування змісту освіти відповідно до стандарту, деякі предмети вивчатимуться поглиблено.

ЛІЦЕЇ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

орієнтуються на ринок праці й опанування професії. Тому разом з опануванням змісту освіти згідно зі стандартом, передбачається здобуття навичок для подальшої роботи за обраною спеціальністю.

При цьому, здобуття освіти професійного спрямування не обмежує право вчитися потім на інших рівнях, у тому числі й у ЗВО.

Після кожного з рівнів (початкова-базова-профільна школа) буде проводитись державна підсумкова атестація, яка може бути у вигляді ЗНО, за результатами якої учнів зараховують на інший рівень. По закінченні 4-го класу таке оцінювання слугуватиме лише для моніторингу успішності.

Закон вводить поняття територіальної доступності – тобто, кожна школа має взяти дитину, яка живе на території обслуговування цієї школи. Гарантується право дитини з цієї території навчатися в державній чи комунальній школі.

Але, за бажанням, батьки можуть віддати дитину й в іншу школу. Звісно, якщо там будуть вільні місця.

Закон каже, що початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального року виповнилося сім років, мають піти до школи цього ж навчального року.

ВИДИ ОСВІТИ

1

Формальна освіта

Освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій).

Вона передбачає досягнення визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

2

Неформальна освіта

Освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присудженням професійних та/або часткових освітніх кваліфікацій.

3

Інформальна освіта (самоосвіта)

Освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

ЯКІСТЬ ОСВІТИ

Закон передбачає поняття “освітня послуга”. Її якість визначається тим, чи набув учень компетентностей, передбачених тим чи іншим стандартом освіти.

Визначення з тексту закону:

освітня послуга – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб’єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

Крім того, закон дає визначення того, що таке “якість освіти” та “якість освітньої діяльності”:

якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором на надання освітніх послуг;

якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором на надання освітніх послуг.

Якість освіти та освітньої діяльності також вписані до засад державної політики у сфері освіти та принципів освітньої діяльності.

Серед інших засад – людиноцентризм, академічна доброчесність, науковий характер, інституційне відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти та інше.

Дитиноцентризм, гуманність та індивідуальна освітня траєкторія

Закон декларує **дитиноцентризм та індивідуальну освітню траєкторію**. Це означає, що спільно вчителі, батьки та учні зможуть обирати темп навчання, ступінь складності та заглиблення в той матеріал, який найбільш цікавий дитині.

Індивідуальна освітня траєкторія дитини реалізується через **індивідуальний навчальний план**.

Це документ, який визначає послідовність, форму і темп засвоєння учнем навчальної програми. Такий план створюється учнем разом зі школою, аби забезпечити його індивідуальну освітню траєкторію.

У Законі вказано, що **батьки можуть брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини** (це стосується дітей з особливими потребами) та/або індивідуального навчального плану (стосується усіх).

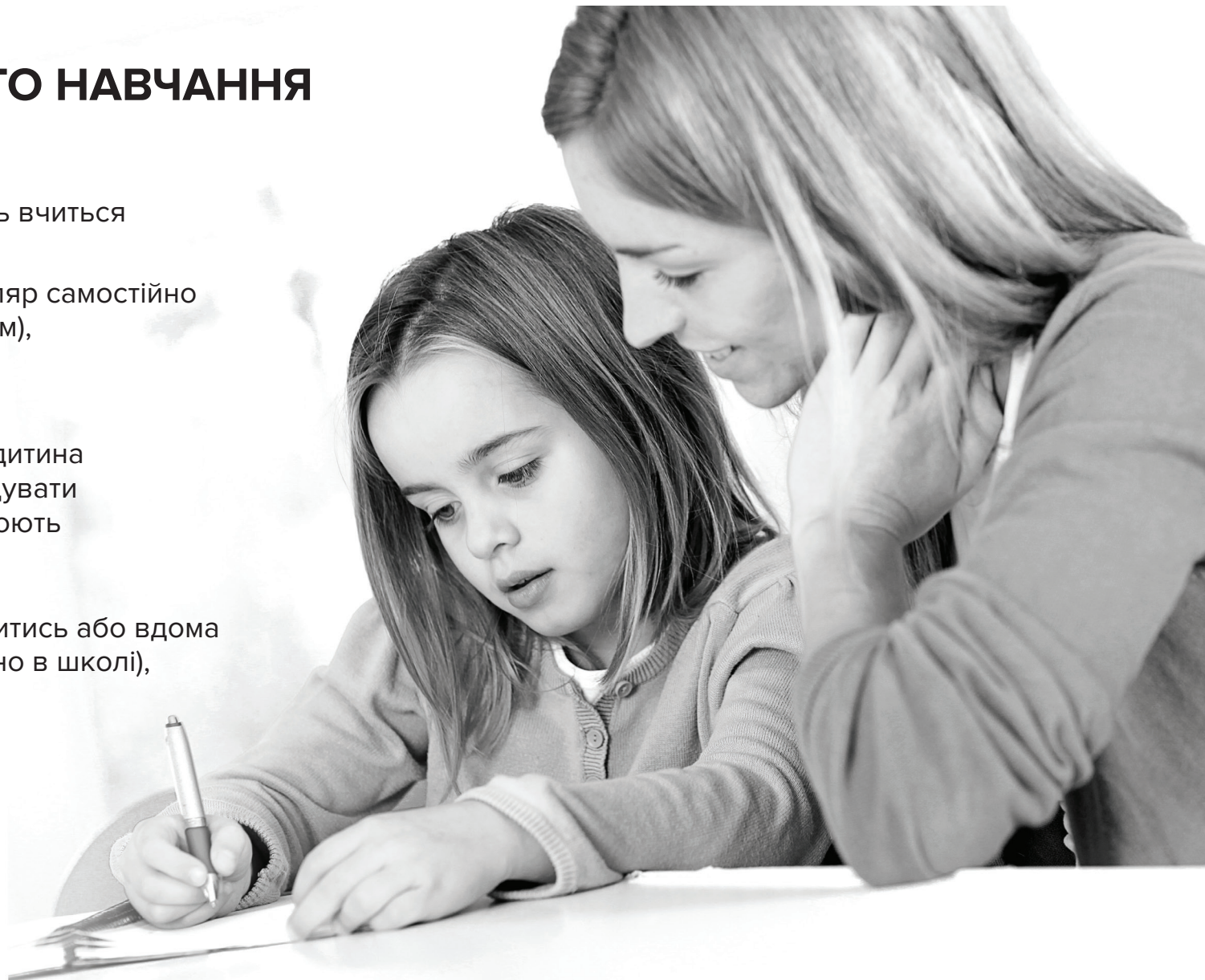
МОЖЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ

Закон визнає

- **дистанційне навчання** (коли учень вчиться в школі через інтернет),
- **екстернатне навчання** (коли школяр самостійно оволодіває навчальним матеріалом),
- сімейне або **домашнє** навчання (коли освіту забезпечують батьки)
- та **педагогічний патронаж** (якщо дитина за станом здоров'я не може відвідувати заняття в школі, – за нею закріплюють вчителя, який навчає її вдома).

Ці форми освіти дозволяють дитині вчитись або вдома (самостійно, з батьками чи дистанційно в школі), або з репетиторами чи тьюторами, або в альтернативній школі.

Та в будь-якому випадку учень має пройти оцінювання, аби перейти в наступний клас.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Закон скасовує атестацію шкіл та інспектування управліннями освіти.

Контролювати якість освіти буде Державна служба якості освіти та її територіальні органи. Змінюється також філософія перевірок - не карати, а допомагати.

Новостворена Державна служба якості освіти і буде Центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

У закладах вищої освіти контролювати якість освіти має Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Повернімось до шкіл.

ПОВНОВАЖЕННЯ Державної служби якості освіти такі:

1. Проводити інституційний аудит закладів освіти.
2. Надавати їм рекомендації щодо внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
3. Затверджувати освітні програми дошкільної та загальної середньої освіти (крім типових і тих, які розроблені на основі типових).
4. Проводити моніторинг якості освітньої діяльності та якості освіти.
5. Акредитувати громадські фахові об'єднання та юридичних осіб, які здійснюють незалежне оцінювання якості освіти шкіл.
6. Здійснювати державний нагляд за закладами освіти щодо дотримання ними законодавства.
7. Контролювати дотримання вимог щодо організації ЗНО (за дорученням МОН) та ін.

Отже, цей центральний орган проводитиме **інституційний аудит шкіл**.

Це – єдиний плановий захід державного нагляду (контролю) над школою, який буде відбуватися один раз на 10 років.

Він може проводитись позапланово, якщо в школі є низька якість освіти (наприклад, за результатами ЗНО). Або ж якщо засновник школи, директор, колегіальні органи управління навчального закладу чи піклувальна рада (про неї буде далі) звернуться до центрального органу із забезпечення якості освіти з відповідною заявою.

Головна мета такого аудиту – надати школі рекомендації щодо покращення освітнього процесу.

Інституційний аудит – це комплексна зовнішня перевірка та оцінювання як освітніх, так і управлінських процесів школи. Звісно, він включає перевірку дотримання ліцензійних умов.

Його результати оприлюднюються на сайтах шкіл (чи засновників, якщо школа не має сайту). Результати також публікуються на сайті органу, який проводив аудит.

Якщо аудитом виявлено порушення школою законодавства чи ліцензійних умов, буде визначатися строк їх усунення. Після його закінчення відбудеться перевірка результатів цього усунення

Якщо результати все одно будуть негативними, засновнику можуть дати рекомендації змінити директора, реорганізувати чи закрити школу.

ПРОЗОРИСТЬ ШКОЛИ І ЇЇ ФІНАНСИ

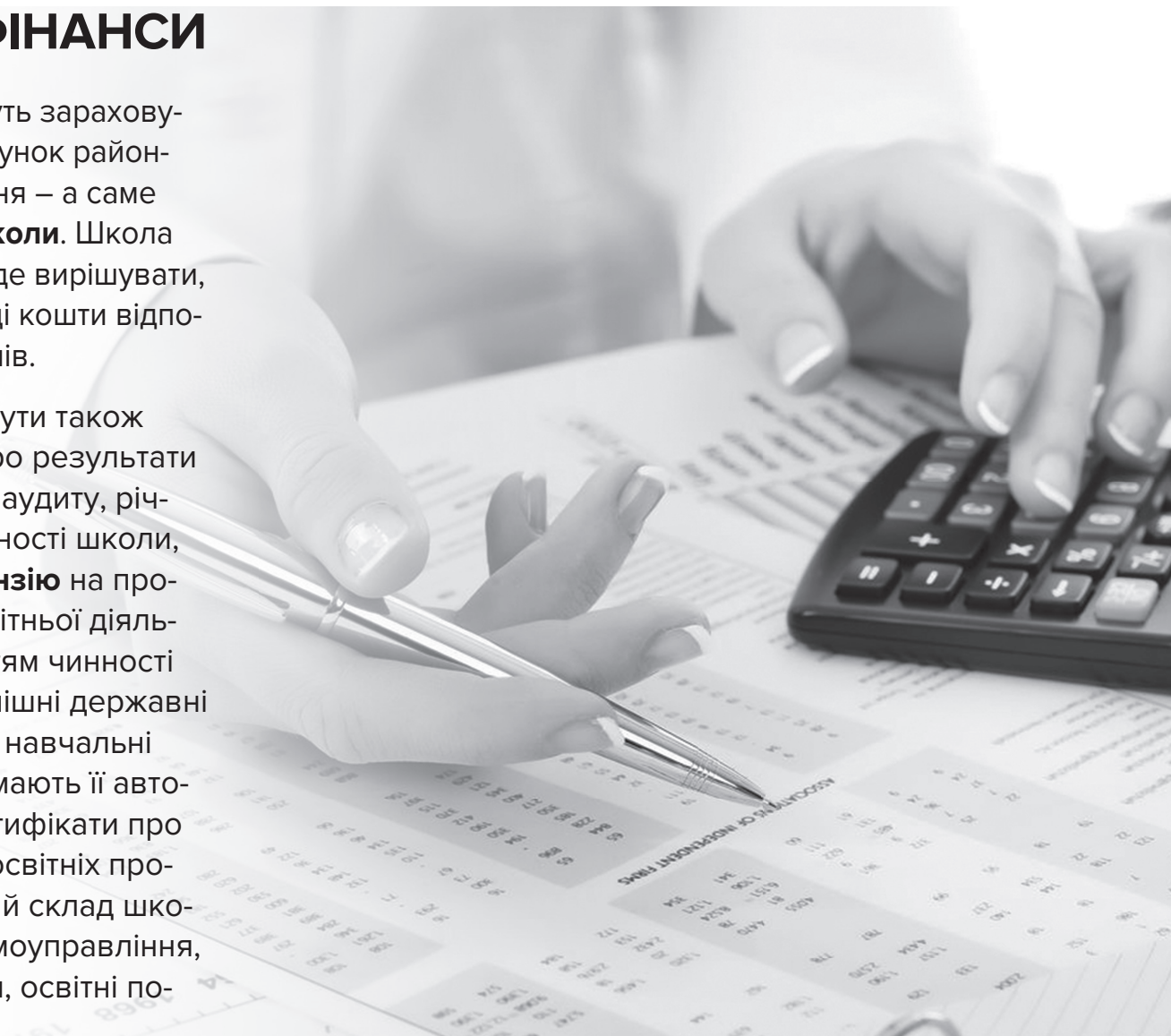
Закон також **передбачає прозорість шкільних фінансів**. Це стосується усіх шкіл, які отримують публічні кошти.

Закон каже, **що такі школи мусять публікувати на своїх сайтах чи на сайтах засновників кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їхньої вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством**.

При цьому школа зможе отримувати фінансування з грантів, благодійних внесків.

І ці кошти будуть зараховувати не на рахунок районного управління – а саме **на рахунок школи**. Школа самостійно буде вирішувати, як витратити ці кошти відповідно до законів.

На сайті має бути також інформація про результати проходження аудиту, річний звіт діяльності школи, **дані про ліцензію** на провадження освітньої діяльності (з набуттям чинності закону усі нинішні державні та комунальні навчальні заклади отримають її автоматично), сертифікати про акредитацію освітніх програм, кадровий склад школи, органи самоуправління, вакантні місця, освітні послуги тощо.

ЗМІНА ПОВНОВАЖЕНЬ УПРАВЛІНЬ ОСВІТИ

У Ради міністрів АР Крим, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в галузі загальної середньої освіти забираються такі повноваження:

1. «контролюють додержання законів та інших нормативно-правових актів у галузі освіти, обов'язкове виконання Державного стандарту загальної середньої освіти всіма навчальними закладами системи загальної середньої освіти, розташованими на їх території»;
2. «здійснюють добір, призначення на посаду та звільнення з посади педагогічних працівників, у тому числі керівних кадрів, державних і комунальних навчальних закладів»;
3. «проводять атестацію навчальних закладів системи загальної середньої освіти, розташованих на їх територіях, оприлюднюють результати атестації».

ТЕПЕР ЇХНІ ПОВНОВАЖЕННЯ ТАКІ:

- забезпечують реалізацію державної політики у сфері загальної середньої освіти на відповідній території;
- виконують функції засновника закладів загальної середньої освіти на відповідній території;
- створюють умови для одержання громадянами повної загальної середньої освіти;
- створюють умови для розвитку закладів освіти усіх форм власності;
- у разі ліквідації в установленому законодавством порядку комунального закладу загальної середньої освіти вживають заходів щодо влаштування учнів (вихованців) до інших закладів загальної середньої освіти;
- організовують нормативне, програмне, матеріальне, науково-методичне забезпечення, перепідготовку, підвищення кваліфікації, атестацію педагогічних працівників;
- забезпечують педагогічних працівників підручниками, посібниками, методичною літературою;
- сприяють проведенню інноваційної діяльності в системі загальної середньої освіти;
- забезпечують соціальний захист педагогічних працівників, спеціалістів, які беруть участь в освітньому процесі, учнів (вихованців);
- здійснюють інші повноваження відповідно до Конституції України, Конституції Автономної Республіки Крим, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про освіту» та положень про них.

ДИРЕКТОР ШКОЛИ

Директор призначатиметься за-сновником школи за результатами конкурсу на **6 років**. В одній і тій самій школі директор може обіймати цю посаду поспіль **не більше двох термінів**. Після їх закінчення, він може обіймати у цьому навчально-му закладі іншу посаду, або ж стати директором в іншій школі.

Якщо директор призначається на керівну посаду в школі не вперше, то він може керувати навчальним закладом 12 років поспіль (6+6 років).

Якщо особу призначають на посаду директора вперше, тобто особа ніколи не обіймала такої посади раніше, то вона призначається на контракт на 2 роки. Такий директор може бути обраний ще на 4 роки, а потім ще повторно на 6 років (2+4+6 років).

Конкурсна комісія, яка його обиратиме, складається з:

- представників засновника школи,
- трудового колективу цього навчального закладу,
- представників батьківського об'єднання школи,
- та місцевого громадського об'єднання директорів шкіл.

З правом дорадчого голосу в цій комісії можуть залучатись представники громадських об'єднань та експерти у сфері загальної середньої освіти.

Хто може бути директором державної чи комунальної школи: громадянин України з вищою освітою не нижче магістра, який володіє державною

мовою та має стаж педагогічної роботи не менше трьох років.

ДИРЕКТОР:

1. бере на роботу і звільняє своїх заступників, вчителів та інших працівників – а не районне управління (як це відбувалося раніше);
2. оголошує конкурс на вакантну посаду;
3. здійснює безпосереднє управління школою, відповідає за освітню, фінансово-господарську та інші діяльності школи, контролює виконання освітніх програм, сприяє створенню органів самоврядування школи та інше;
4. затверджує розподіл педагогічного навантаження (раніше це робили районні управління освіти).

ПЕДАГОГІЧНА РАДА

Педагогічна рада набуває ознак справжнього колегіального органу, який бере участь в управлінні школою.

Закон передбачає, що всі **вчителі беруть участь у засіданнях Педагогічних рад.**

Ця вимога стосується шкіл усіх типів підпорядкування.

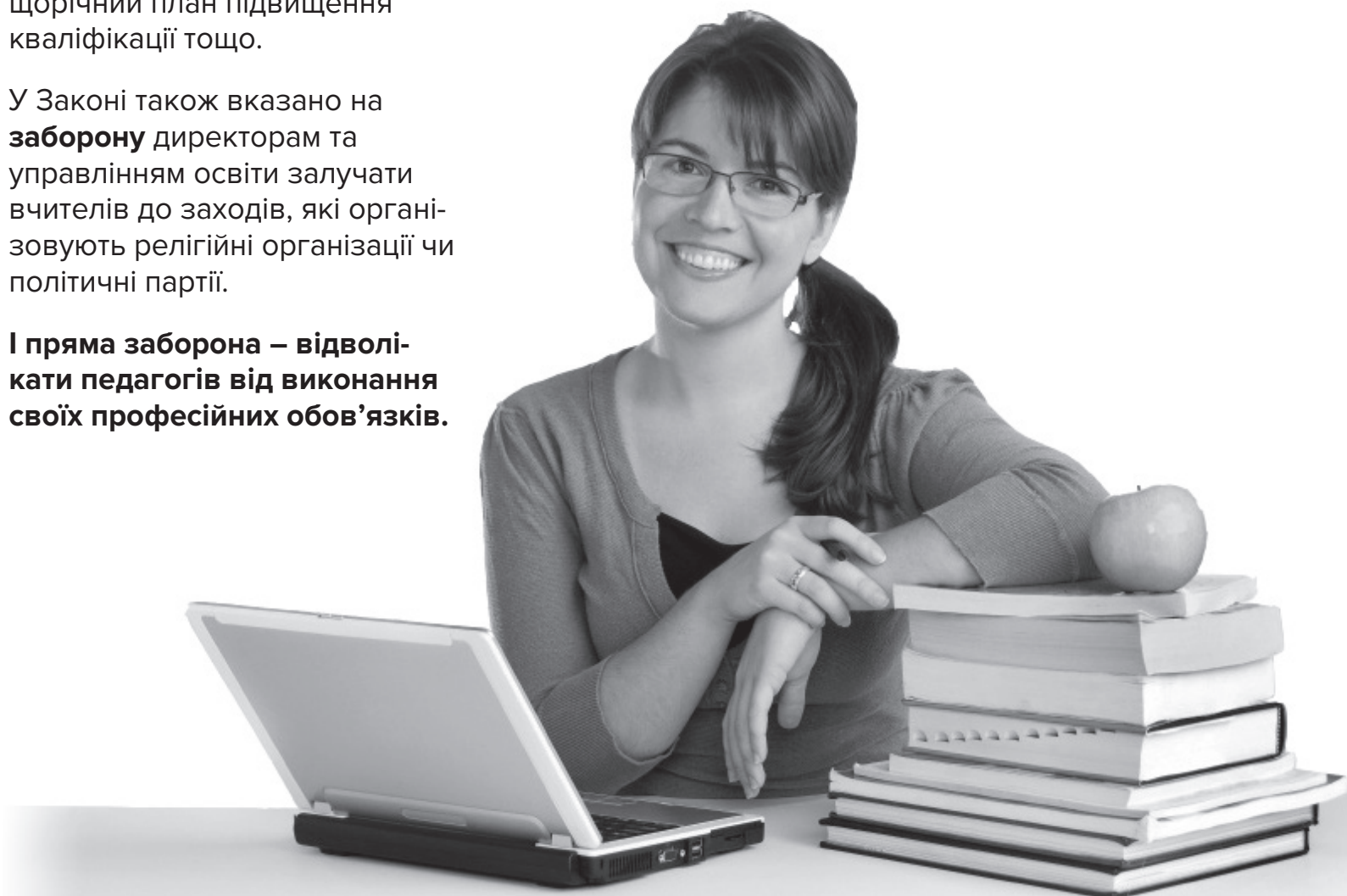
Таким чином усі вчителі будуть залучені до ухвалення управлінських рішень своєї школи.

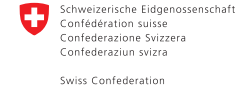
Адже **саме Педрада** планує роботу закладу, схвалює освітні програми, обговорює питання підвищення кваліфікації вчителів, має право ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту закладу та обговорює механізми забезпечення академічної доброчес-

ності у своїй школі, затверджує щорічний план підвищення кваліфікації тощо.

У Законі також вказано на **заборону** директорам та управлінням освіти залучати вчителів до заходів, які організовують релігійні організації чи політичні партії.

І пряма заборона – відволікати педагогів від виконання своїх професійних обов'язків.

ВЧИТЕЛЯМ

I. СВОБОДА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Закон дозволяє вчителям працювати за розробленими ними освітніми програмами або використовувати типову, що дає МОН, – усе залежить від готовності вчителя включитися до цього процесу.

Держава визначає очікувані результати на кожному етапі навчання учня (після кожного року навчання) – а шлях досягнення цих результатів педагог може обирати сам.

Закон каже, що педагоги мають право на «академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі».

II. СВОБОДА У ВИБОРІ МІСЦЯ, ВИДУ І ФОРМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Вчителі можуть підвищувати свою кваліфікацію не лише в Інститутах післядипломної педагогічної освіти.

Закон лише говорить, що це має бути щорічно, і загальна кількість годин на таке підвищення кваліфікації протягом 5 років має бути не меншою 150 академічних годин. При цьому частина з цих годин обов'язково має бути присвячена здобуттю знань та навичок роботи з дітьми з особливими потребами.

Закон прямо каже, що вчителі мають право на «вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації і перепідготовку педагогічних працівників».

Якщо вчитель підвищує свою кваліфікацію у закладах, які провадять

освітню діяльність за акредитованою програмою або мають ліцензію на підвищення кваліфікації, – то результати такого навчання не потребують додаткового визнання і підтвердження.

Але вони мають право підвищувати свою кваліфікацію і в інших суб'єктів освітньої діяльності, фізичних та юридичних осіб. Результати такого підвищення кваліфікації визнаються окремим рішенням Педради. Але при цьому, умови і порядок такого вибору будуть визначатися відповідною постановою Уряду.

Школа отримуватиме кошти на підвищення кваліфікації своїх педагогічних працівників. Ці кошти будуть розподілятися згідно із рішенням Педради.

Отже, вчителі самі аналізують, де вони хочуть підвищити кваліфікацію. Після цього подають заявку до адміністрації школи. Тоді збирається Педрада – і, або погоджує бажання педагога підвищувати кваліфікацію в обраному місці, або обґрунтовано заперечує.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation

ВЧИТЕЛЯМ

Відтак Педрада ухвалює рішення: «Ми даємо згоду на те, аби цей конкретний вчитель підвищив свою кваліфікацію саме в цьому місці, чи не даємо? Направляємо туди кошти чи ні?» Далі, відповідно до цього плану, вчителі відвідують курси, семінари чи тренінги – а кошти на їх оплату перераховує школа, а не управління освіти.

Втім, закон дозволяє іншим фізичним та юридичним особам фінансувати такі курси для вчителів.

Яким чином буде визнаватися підвищення кваліфікації в тих громадських організаціях, які не мають ліцензії на провадження освітньої діяльності?

Це питання має бути врегульовано постановою Кабміну. Закон каже, що це можливо. Але механізми визнання такого підвищення кваліфікації ще мають бути напрацьовані.

Атестація вчителів (раз на 5 років) наразі залишається без змін.

Поки МОН не затвердить нове Положення про атестацію педагогічних працівників, присвоювати вищу категорію та педагогічні звання будуть управління освіти, а 1 та 2 категорію, а також кваліфікацію «спеціаліста» – школа.

Цей закон також визнає, як має відбуватись оплата підвищення кваліфікації вчителів: передбачені 150 годин (на 5 років) мають бути оплачені коштами державного та місцевих бюджетів.

Обсяг коштів, що додатково виділяються з державного бюджету на підвищення кваліфікації педагогічних працівників, заробітна плата яких виплачується за рахунок освітньої субвенції, не може бути меншим 2% від відповідної освітньої субвенції.

Обсяг коштів, що додатково виділяються з місцевих бюджетів на підвищення кваліфікації інших педагогічних і науково-педагогічних працівників комунальних закладів освіти, не може бути меншим 2% від фонду заробітної плати цих працівників.

Крім того, запроваджується добровільна сертифікація вчителів, після

проходження якої вони можуть отримати 20% надбавку до посадового окладу пропорційно обсягу педагогічного навантаження протягом строку дії сертифіката.

Що таке сертифікація?

Сертифікація – зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Положення про сертифікацію педагогічних працівників має бути затверджено Урядом.

Успішне проходження сертифікації зараховуватиметься як атестація. Термін дії сертифікату – 3 роки. Вчитель, який пройшов сертифікацію, має впроваджувати і поширювати методики компетентного навчання та нові освітні технології, а також може залучатися до проведення інституційного аудиту інших шкіл.

ПРАВА ОСВІТЯН

ВІДПОВІДНО ДО СТ. 54 ЗАКОНУ «ПРО ОСВІТУ» ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ МАЮТЬ ПРАВО НА:

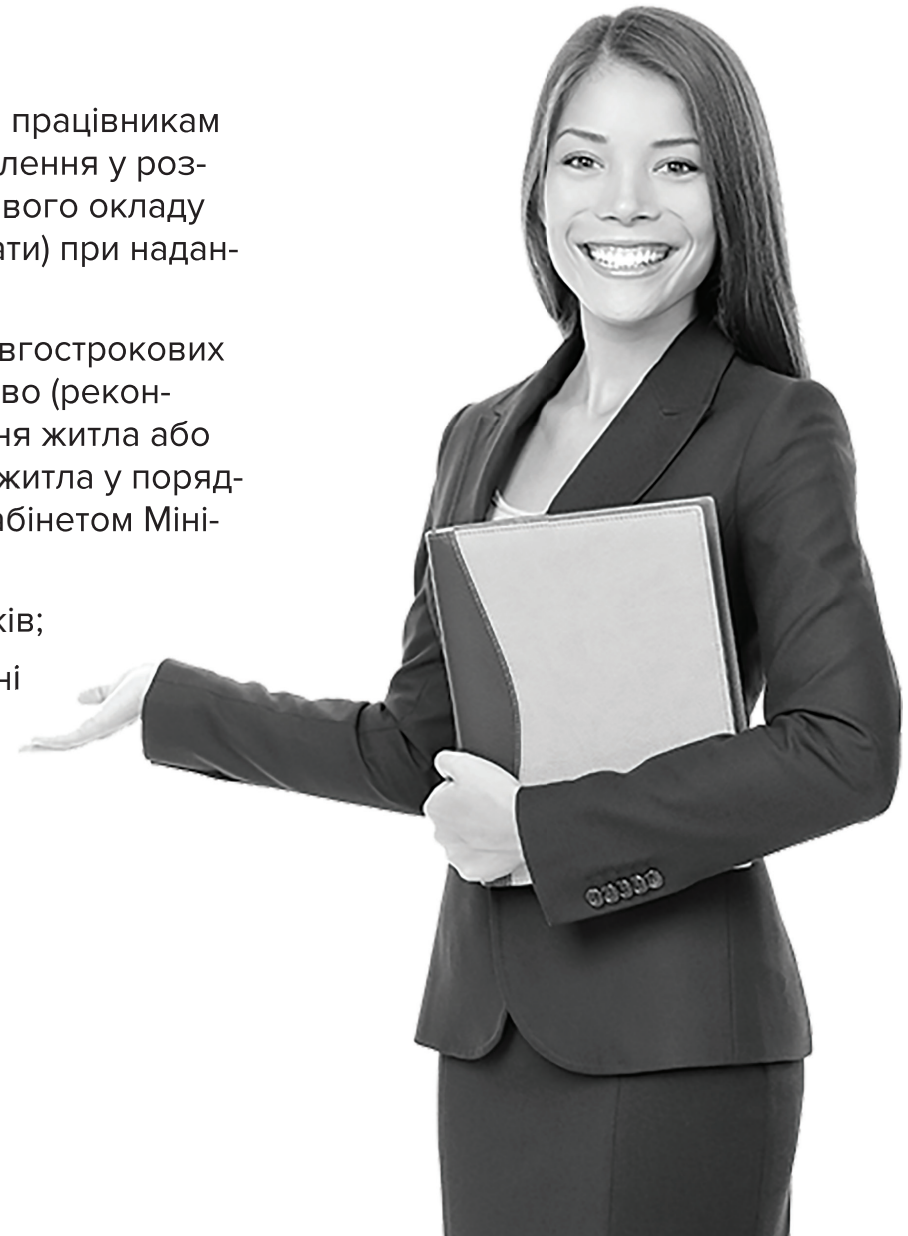
- академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;
- розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- підвищення кваліфікації, перепідготовку;
- вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації і перепідготовку педагогічних працівників;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- відзначення успіхів у власній професійній діяльності;
- справедливе та об'єктивне оцінювання власної професійної діяльності;
- захист професійної честі та гідності;
- індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами закладу освіти;
- творчу відпустку строком до одного року не частіше одного разу на 10 років із зарахуванням до стажу роботи;
- забезпечення житлом у першочерговому порядку, пільгові кредити для індивідуального і кооперативного будівництва;
- забезпечення службовим житлом з усіма комунальними зручностями у порядку, передбаченому законодавством;
- безпечні і нешкідливі умови праці;
- подовжену оплачувану відпустку;
- участь у громадському самоврядуванні закладу освіти;
- участь у роботі колегіальних органів управління закладом освіти.

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ОСВІТЯН

Державні гарантії педагогічним працівникам:

- належні умови праці та медичне обслуговування;
- оплату підвищення кваліфікації;
- правовий, соціальний, професійний захист;
- диференціацію посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до кваліфікаційних категорій, встановлення підвищених посадових окладів (ставок заробітної плати) за педагогічні звання, надбавок за почесні звання, доплат за наукові ступені та вчені звання;
- надання педагогічним працівникам щорічної грошової винагороди в розмірі до одного посадового окладу (ставки заробітної плати) за сумлінну працю, зразкове виконання покладених на них обов'язків;
- виплату педагогічним працівникам допомоги на оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу (ставки заробітної плати) при наданні щорічної відпустки;
- надання пільгових довгострокових кредитів на будівництво (реконструкцію) чи придбання житла або надання службового житла у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України;
- пенсію за вислугу років;
- інші гарантії, визначені законами України.

ЗАРПЛАТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Посадовий оклад педагогічного працівника (найнижчої кваліфікаційної категорії) встановлюється **в розмірі трьох мінімальних заробітних плат.**

У Законі “Про освіту” зазначено, що з 2018 до 2023 року посадовий оклад педагогічних працівників має зрости до чотирьох прожиткових мінімумів.

Педагогічним працівникам встановлюються щомісячні надбавки за вислугу років у розмірах:

- понад три роки – 10 відсотків;
- понад 10 років – 20 відсотків;
- понад 20 років – 30 відсотків посадового окладу.

Школи можуть з власних надходжень встановлювати вчителям доплати, надбавки і премії. Так само школи можуть надавати своїм вчителям матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань.

Умови надання такої допомоги визначаються установчими документами закладів освіти або колективним договором.

ВПЛИВ БАТЬКІВ НА ШКОЛУ

В Законі «Про освіту» виписані права батьків. Вони такі: • захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;

- звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;
- обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;
- брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;
- брати участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти;
- завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у закладі

освіти та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь дитини у них;

- отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, результати навчання власних дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності.

Батьки можуть стати організаторами Батьківського самоврядування та членами Піклувальної Ради.

Представники батьківського самоврядування братимуть участь у призначення керівника школи - вони мають бути членами конкурсної комісії, яка обиратиме директора.

ПІКЛУВАЛЬНА РАДА

У школі може діяти
Піклувальна рада.

До її складу **не можуть входити працівники цієї школи та учні**. Її членами можуть бути батьки школярів.

Що може робити Піклувальна рада:

- брати участь у визначенні стратегії розвитку школи і контролювати її виконання;
- сприяти залученню додаткових джерел фінансування;
- аналізувати та оцінювати діяльність закладу освіти та його керівника;
- контролювати виконання кошторису та/або бюджету закладу освіти і вносити відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов'язковими для розгляду керівником школи;
- вносити засновнику закладу освіти подання про заохочення або відкликання керівника школи.

«ГРОШІ ХОДЯТЬ ЗА ДИТИНОЮ»

Стаття 78 (п. 10) ухваленого Закону передбачає передачу бюджетних грошей в приватні заклади освіти - принцип, більш відомий як «гроші ходять за дитиною».

Держава передаватиме в приватну чи корпоративну школу, яка має ліцензію на провадження освітньої діяльності, кошти.

Детальніші механізми використання та контролю за цими коштами будуть виписані в окремій постанові Кабміну.

У статті 78 Закону про це сказано так: «Держава здійснює фінансування

здобуття особою загальної середньої освіти у приватному або корпоративному закладі освіти, що має ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів шляхом передачі такому закладу освіти цільового обсягу коштів у розмірі фінансового нормативу (з урахуванням відповідних коригуючих коефіцієнтів) бюджетної забезпеченості одного учня, який здобуває повну загальну середню освіту, та в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України».

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation

ОСВІТНІЙ ОМБУДСМЕН

З 1 січня 2019 року в Україні має з'явитися інститут освітнього омбудсмена, що захищатиме права здобувачів освіти та педагогічних працівників.

До посади освітнього омбудсмена вписано дуже чіткі вимоги. Зокрема, він не може поєднувати свою роботу з іншою діяльністю, окрім творчої та викладацької, має бути громадянином України, що проживає на території держави не менше 5 років, мати вищу освіту та відповідний досвід роботи, а також вільно володіти державною мовою.

Для допомоги освітньому омбудсмену працюватиме спеціальна служба, що складатиметься з 15 осіб.

Передбачається, що після отримання скарги про порушення прав у сфері освіти служба мусить розглянути її у строк не більше 1 місяця. Саме за результатами цього розгляду освітній омбудсмен приймає рішення про обґрунтованість чи необґрунтованість скарги та надає письмову відповідь про результати її розгляду.

Якщо скарга обґрунтована, освітній омбудсмен протягом п'яти робочих днів вживає заходів до поновлення та захисту порушених прав заявників.

Так, омбудсмен може надати потрібні роз'яснення та рекомендації закладам та органам місцевого самоврядування, надати консультацію заявнику і навіть представляти його інтереси в суді.

ОСВІТНІЙ ОКРУГ ТА ОПОРНИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітній округ – сукупність закладів освіти (їхніх філій), у тому числі закладів позашкільної освіти, закладів культури, фізичної культури і спорту, які забезпечують доступність освіти для осіб, які проживають на відповідній території.

Опорний заклад освіти – заклад загальної середньої освіти, що має зручне розташування для підвозу дітей з інших населених пунктів, забезпечений кваліфікованими педагогічними кадрами, має сучасні матеріально-технічну і навчально-методичну бази та здатний забезпечувати на належному рівні здобуття профільної освіти.

Якщо, наприклад, у селі немає школи, або її закрили через малу кількість учнів – **за кошти місцевого бюджету буде організовано безкоштовне довозення учнів та вчителів до найближчої опорної школи та у зворотному напрямку.**

Причому, цей транспорт має бути доступним для осіб з особливими потребами: із порушенням зору, слуху та опорно-рухового апарату.

Найменші ж учні – 1-4 класи початкової школи, – щоб не обтяжувати їх додатковим навантаженням щоденної дороги до школи і назад, навчатимуться якнайближче до дому.

Закон про це каже так:

«Початкова школа може забезпечувати здобуття початкової освіти дітьми (незалежно від їх кількості) як одного, так і різного віку, які можуть бути об'єднані як в один клас (групу), так і в різні класи (групи). Освітній процес у такій школі може організовуватися як одним учителем, так і декількома вчителями, або в будь-якій іншій формі, яка буде

найбільш зручною та доцільною для забезпечення здобуття дітьми початкової освіти відповідно до стандарту початкової освіти».

Також можливий варіант, коли школу у селі приєднують до опорної – і вона набуде статусу філії.

Проте вчитись у такій філії можна буде лише в початковій (1–4 класи) та в окремих випадках у базовій школі (5–9 класи), яка створюється за рішенням засновника.

Окрім того, учні, які здобувають освіту не за місцем проживання, можуть забезпечуватись гуртожитками.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation

21

РЕЛІГІЯ ТА ШКОЛА

Державні та комунальні заклади **мають бути відокремлені від релігії**.

Водночас, приватні заклади можуть створювати й релігійні організації. На відміну від державних і комунальних, які мають мати світський характер, приватні школи можуть визначати релігійну спрямованість своєї освітньої діяльності.

Відповідно до Закону, державні та комунальні заклади освіти мають бути відокремлені від церкви та будь-яких інших релігійних організацій. Їхнім вчителям та керівництву заборонено залучати дітей до релігійної діяльності.

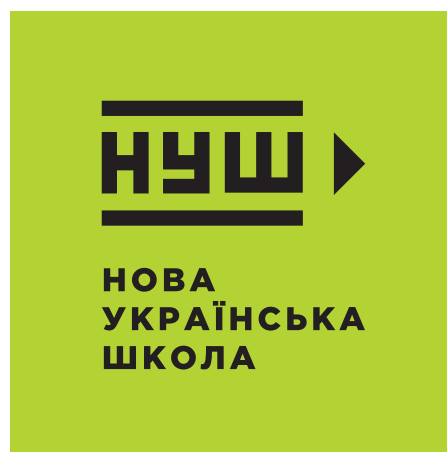

БЕЗОПЛАТНА ОСВІТА І ПІДРУЧНИКИ

Держава гарантує усім громадянам та іншим особам, які перебувають в Україні на законних підставах, право на безоплатне здобуття повної загальної середньої освіти відповідно до Державного стандарту.

Держава гарантує безоплатне забезпечення підручниками (у тому числі електронними), посібниками всіх здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

**Матеріали підготовлені комунікаційною командою
«НОВА УКРАЇНЬКА ШКОЛА».**

Тут – не всі відповіді на важливі запитання.

Якщо у Вас є додаткові запитання – напишіть нам на електронну пошту novashkola2018@gmail.com
або ж через форму зворотнього зв'язку на сайті nus.org.ua

Видання опубліковане
за підтримки
Уряду Швейцарської
Конфедерації в рамках
реалізації швейцарсько-
українського проекту
«Розвиток громадянських
компетентностей
в Україні – DOCCU»